

Dzień bez opakowań foliowych. Sprawdź, dlaczego warto zrezygnować z „jednorazówek”

Na całym świecie produkowane są gigantyczne ilości odpadów. Powstające każdego roku wyroby z tworzyw sztucznych można liczyć w milionach ton. Szczególnie dużo wytwarzanych jest tzw. jednorazówek, które dodatkowo nie zawsze trafiają do recyklingu. Przypadający 23 stycznia „Dzień bez opakowań foliowych” to dobry moment, by samemu zacząć ograniczać zużycie materiałów rozkładających się przez setki lat.

Dzięki niskim kosztom produkcji oraz wygodzie użytkowania, różnego rodzaju opakowania z tworzyw sztucznych zyskały bardzo dużą popularność na całym świecie. Jak wynika z raportu Organizacji Narodów Zjednoczonych, każdego roku wytwarza się 400 milionów ton plastiku. 36 proc. przypada na opakowania jednorazowe, w tym foliowe.¹ Szacowana liczba zużywanych rocznie toreb plastikowych, tylko w samej Unii Europejskiej, wynosi 100 miliardów. Oznacza to, że przeciętny Europejczyk w ciągu 12 miesięcy wykorzystuje aż 200 „jednorazówek”.²

Realne zagrożenie dla naszej planety

Według szacunków, jedna torba foliowa rozkłada się przez 500 lat. Biorąc pod uwagę, jak wiele takich opakowań jest produkowanych, a także fakt, że „reklamówkę” użytkuje się średnio przez nie więcej niż 30 minut³, można zauważyć, że skala wytwarzanych w ten sposób odpadów jest ogromna. – *Tylko niewielka część produktów z tworzyw sztucznych, w tym „foliówek”, jest poddawana recyklingowi. W Unii Europejskiej ponownie wykorzystuje się ok. 30 proc. odpadów z plastiku. Reszta trafia do spalarni (39 proc.) lub na składowiska (31 proc.)* – mówi Radosław Żuk, prezes zarządu Fundacji BOŚ.

Problemy związane z oficjalną utylizacją to niejedyny kłopot związany z produktami wykonanymi z tworzyw sztucznych. Zdarza się, że odpady nie trafiają do specjalistycznych zakładów, takich jak spalarnie i składowiska. Tylko w Polsce, na koniec 2018 roku, istniało 1607 „dzikich” wysypisk, przy czym w ciągu 12 miesięcy jego trwania zlikwidowano 10,5 tys. tego typu miejsc⁴. To oznacza, że składowane w nieodpowiedni sposób odpady tworzyw sztucznych i innych mogą w negatywny sposób oddziaływać na środowisko naturalne przez setki lat. Śmieci nadal wywożone są m.in. do lasów, gdzie zanieczyszczają glebę. Z kolei na świecie część plastiku trafia do oceanów, stanowiąc zagrożenie dla zwierząt – np. żółwie spożywają „foliówki”, myląc je z meduzami⁵, a uwięzione w torbach ryby umierają w męczarniach. Takie opakowanie znaleziono nawet w najgłębszym miejscu na Ziemi – na dnie Rowu Mariańskiego⁶.

¹ *Single-use plastics. A roadmap for sustainability*, United Nations Environment Programme (UNEP), 2018, s. 4.

² *Measures to reduce the consumption of plastic bags and disposable tableware*, European Union (EU), 2017, [dostęp: 14.01.2020 r.], <<https://bit.ly/35QbZGp>>.

³ <https://wfos.gdansk.pl/wiadomosci/badz-eko-zrezygnuj-foliowek-naprawde-warto>

⁴ bdl.stat.gov.pl

⁵ *Co ma wspólnego torbka foliowa ze śmiercią żółwi morskich?*, [dostęp: 14.01.2020 r.], <www.sos.wwf.pl/aktualnosci?id=47>.

⁶ <https://www.national-geographic.pl/aktualnosci/odpady-starsza-nawet-w-glebinach-plastikowa-torbka-na-dnie-rowu-marianskiego>

Jak zmniejszyć liczbę „jednorazówek”?

Działania zmierzające do ograniczenia konsumpcji opakowań foliowych są podejmowane w wielu częściach świata. W zgodzie z unijną dyrektywą, odnoszącą się do zmniejszenia zużycia lekkich plastikowych toreb na zakupy, w Polsce wprowadzono obowiązkowe opłaty za tego typu produkty. Bezpłatne pozostają tylko tzw. zrywki, czyli najcieńsze „foliówki”, przeznaczone do pakowania pieczywa, warzyw czy owoców.

Jak podkreśla Radosław Żuk, wiele zależy również od nas samych. – *Powinniśmy nie tylko używać jak najmniejszej liczby toreb z tworzyw sztucznych w codziennym życiu, zastępując je np. papierowymi, ale także w ogóle rezygnować z plastiku na rzecz innych, bardziej przyjaznych środowisku produktów. Rozwiązaniem może być też wykorzystywanie opakowań wielokrotnego użytku, zamiast „jednorazówek”. Niezwykle istotnym elementem jest również odpowiednia segregacja odpadów, tak by jak najwięcej surowców, zwłaszcza tych rozkładających się przez wiele lat, mogło być przetwarzanych* – tłumaczy prezes Fundacji BOŚ.